

FORSVARSMINISTERIET
DANISH MINISTRY OF DEFENCE

Folketingets Forsvarsudvalg
Christiansborg

FORSVARSMINISTEREN
15. november 2018

Folketingets Forsvarsudvalg har den 19. oktober 2018 stillet følgende spørgsmål nr. 10 til forsvarsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Bjarne Laustsen (S).

Spørgsmål nr. 10:

"Kan ministeren forklare, hvorfor og hvordan andre EU landes forsvar tilsyneladende i højere grad end det danske formår at tilrettelægge udbud på en måde, så de i højere grad vindes af virksomheder fra det pågældende land?"

Svar:

Forsvarsministeriet har ikke et grundlag for en generel antagelse om, at andre EU-landes udbud på forsvarsområdet i højere grad end i Danmark vindes af virksomheder fra det pågældende land.

Jeg kan oplyse, at Kommissionen i november 2016 udarbejdede en rapport om gennemførelsen af direktiv 2009/81/EF (forsvars- og sikkerhedsdirektivet) til Europaparlamentet og Rådet. I rapporten bliver undtagelsesbestemmelsen i artikel 346 i TEUF fremhævet, herunder nogle medlemsstaters fortsatte brug af undtagelsesbestemmelsen. Danmark nævnes ikke i rapporten. Hertil angiver Kommissionen i rapporten, at artikel 346 i TEUF sandsynligvis stadig fortolkes for bredt af medlemsstaterne, og det udtales, at der vil blive taget retlige skridt overfor medlemsstater, der uretmæssigt undlader at følge direktivreglerne. Rapporten kan findes på Kommissionens hjemmeside. Rapporten indeholder dog ingen konkrete konklusioner om årsagerne til eventuelle forskelle mellem EU-landene vedrørende anvendelse af den særlige undtagelsesregel i traktaten.

Jeg kan supplerende oplyse, at Forsvarsministeriet i 2015 fik gennemført et såkaldt nabo-check i relation til udbud af skibsvedligeholdelse. Nabochecket er oversendt sammen med besvarelse af forsvarsudvalgsspørgsmål 72 den 2. marts 2016. Nabochecket undersøgte, i hvilket omfang og under hvilke betingelser Holland, Tyskland, Polen, Frankrig, Sverige og Storbritannien udbød opgaver i kategorien "Reparation og vedligeholdelse af krigsskibe". Nabochecket konkluderede:

- De øvrige EU-lande i undersøgelsen udbød i væsentlig grad opgaver vedrørende "Reparation og vedligeholdelse af krigsskibe".
- Både de danske og de øvrige EU-landes udbud dækkede over varierende kontraktsummer og spændte over såvel mindre opgaver som udbud af større rammeaftaler. Sidstnævnte eliminerer behovet for løbende konkurrenceudsættelse i en længere årrække.
- Udbuddene fra de øvrige EU-lande i undersøgelsen endte i væsentlig grad med nationale tildelinger.
- Både de danske og de øvrige EU-landes udbud var præget af, at der anvendtes tildelingskriterier, som uafvendeligt fører til en favorisering af værfter med en geografisk nærhed til ordregiver.

Erfaringerne fra Danmarks udbud af maritime vedligeholdelsesarbejder på skibe og fartøjer efter 2013 viser, at kontrakterne alle er gået til danske værfter. Nogle få udbud af større vedligeholdelsesopgaver har haft udenlandsk interesse, men indtil dato er ingen af disse opgaver gået til udenlandske leverandører.

Der er således indikationer på, at landene fortolker og anvender traktatundtagelsen forskelligt, mens der i hvert fald i forbindelse med nabotjekket blev afdækket en fælles tendens til udbud på skibsvedligeholdelsesområdet.

Jeg vil afslutningsvis bemærke, at EU-kommissionen den 25. januar 2018 har rejst åbningsskrivelser mod fem EU-medlemslande, herunder Danmark, i relation til landenes anvendelse af undtagelsesbestemmelsen i artikel 346 på forsvarsområdet (Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2017/2187). Jeg kan i den forbindelse henvise til Erhvervsministerens orientering af Folketinget om denne sag den 27. marts 2018.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen